

6 грудня – День Збройних Сил України

6 грудня 1991 року Верховна Рада прийняла Закони «Про оборону України» та «Про Збройні Сили України». Тому саме ця дата увійшла в історію сучасної Української держави як День Збройних Сил України.

Незважаючи на досить невелику офіційну історію українського війська, справжній сягає кількох століть, а її бойові традиції формувалися у важких кривавих війнах і конфліктах від Київської русі до Великої Вітчизняної війни. І сьогодні солдати і офіцери Збройних Сил України гідно продовжують традиції своїх предків.

Як говорить мудре народне прислів'я – хочеш жити в мирі – готуйся до війни. Армія – один з основних елементів стабільного і впевненого розвитку Української держави.

Щиро вітаємо військовослужбовців з Днем Збройних Сил України, усіх чоловіків, та бажаємо усім незламної волі у подолання труднощів, родинного затишку, здоров'я та звершення усіх мрій і побажань.

«Маємо свято !» – ніжинським історикам 125 років!

«Скільки людей – стільки й думок» – ця давня теза якнайкраще визначає ту дискусію, що не один рік триває серед українських науковців з приводу дати заснування історичного факультету в Ніжинській вищій школі. Кожна з основних гіпотез має під собою досить серйозне теоретичне підґрунтя, що дозволяє вченим відстоювати власну точку зору.

Більш аргументовано, на нашу думку, виглядає літочислення історії факультету від часу відкриття Історико-філологічного інституту князя Безбородька у 1875 році, який став другою вищою педагогічною школою в Російській імперії. Проте в перші роки у навчальному закладі діяли два відділення – класичної та російської словесності, і лише у 1882 році було відкрито історичне відділення, що ототожнюється з сучасним факультетом, яке готувало вчителів історії.

За свою 125-річну історію історико-юридичний факультет переживав періоди розквіту і руйнації, закриття і відродження, переведення і відновлення, але не зважаючи на це на кожному етапі на факультеті працювали люди, які прославляли не лише Ніжинську вищу школу, але й українську науку в цілому.

Кінець XIX – початок XX ст. стали часом справжнього розквіту історичної освіти і науки як в Україні, так і в Ніжині у тому числі. Завдяки діяльності першого директора Інституту М.О.Лавровського викладацький склад навчального закладу поповнили молоді обдаровані вчені, випускники Київського, Московського, Новоросійського та Петербурзького університетів: Є.М.Щепкін, В.К.Піскорський, В.В.Новодворський, І.І.Іванов, Ф.В.Режабек, Є.О.Чорноусов та ін. З іменами цих учених пов'язано становлення і розвиток всесвітньої історії у навчальному закладі.

Не менш активно на науковій і викладацькій ниві діяли професори кафедри російської історії, серед яких теж було чимало відомих вчених. Професори М.Я.Арістов, М.М.Бережков, В.І.Савва, В.Г.Ляскоронський досліджували різноманітні періоди і проблеми української та російської історії.

У 1894 р. у Ніжинському історико-філологічному інституті з ініціативи професорів М.М.Бережкова, А.В.Добіаша та інших було створено Історико-філологічне товариство, почесними членами якого були видатні українські вчені В.Б.Антонович та М.В.Довнар-Запольський. Товариство мало своє наукове видання – «Сборник Историко-филологического общества при институте кн. Безбородко в Нежине», що активізувало наукову роботу в Інституті.

Значну роль у вивченні археологічних старожитностей та історичних пам'яток Чернігівщини, Київщини та Полтавщини відігравали члени Ніжинського археологічного товариства, заснованого у 1900 р., яке очолив професор А.Добіаш.

Поряд з науковою роботою професори Інституту відповідально ставились до своїх безпосередніх обов'язків – підготовки вчителів через навчальний процес. Студенти історичного відділення дореволюційного періоду отримували досить ґрунтовну фахову освіту. Вони вивчали світову та російську історію, давні мови, філософію, географію та педагогіку.

Після бурхливих подій 1917 р. професори Ніжина створили товариство, яке займалось вивченням історії та культури України.

Наступним етапом розвитку факультету стали 1920-ті роки. У 1920 р. НІФІ було реорганізовано у Науково-педагогічний інститут, в якому було відкрито гуманітарний факультет, що серед іншого мав соціально-політичний та історичний відділи, але вже в 1921 році заклад було перейменовано в Інститут народної освіти (далі - НІНО), який в цілому зберіг свій кадровий науковий потенціал.

Із відкриттям при НІНО у 1922 році Науково-дослідної кафедри історії культури і мови (далі – ННДК) розпочинається нетривалий, на жаль, період справжнього розквіту історичного студіювання в Ніжині. Дослідження вітчизняної та зарубіжної історії проводилося ніжинськими науковцями двох секцій: української та російської історії та історії античної культури, під головуванням їх керівників – професорів В.Г.Ляскоронського та П.І.Тихомирова. Вона перетворилася в центр національно-культурного відродження в Північному Лівобережжі.

Секція української та російської історії активно досліджувала історію Лівобережної України, історичне краєзнавство та джерелознавство. Керівник секції - М.Н.Петровський (з 1926 р.), займаючись вивченням української історії XVII-XVIII ст., підготував та опублікував близько 40 розвідок, серед яких: «До історії Руїни», «До історії полкового устрою Гетьманщини», «Нариси історії України XVII-XVIII ст.» та ін.

Не менш плідну наукову роботу проводили і члени секції історії античної культури, до складу секції увійшли досвідчені професори, з величезним науково-педагогічним стажем, які працювали у вузі ще з дореволюційних часів – П.В.Тихомиров (голова), І.Г.Турцевич, І.І.Семенов, О.І.Покровський.

Не зважаючи на досить плідну роботу на науковій та національно-культурній ниві, у вересні 1930 р. Ніжинську НДК за резолюцією РНК УРСР було закрито, а аспірантів кафедри переведено до Харкова і Києва. Таке рішення призвело до послаблення, а потім і остаточного згортання українізації і культурно-просвітницької роботи, хоча фактично це стало віддзеркаленням зміни політичного курсу ВКП(б). Саме початок 30-х років XX ст. став одним з найтрагічніших періодів в історії факультету.

Узагалі, 1933-1939 рр. стали трагічним часом для Ніжинського інституту, як і для всієї України. Понад 30 викладачів і співробітників вузу були заарештовані, ще стільки ж позбавлені роботи. На місце звільнених з посад і заарештованих приходили нові історики, але вони не могли рівноцінно заповнити ці величезні прогалини. Така ситуація зберігалась на факультеті до початку війни.

З початком Великої вітчизняної війни навчання на факультеті припинились і лише восени 1943 році, після звільнення Ніжина, було відновлено діяльність Інституту з чотирьох факультетів. На історичному факультеті в цей час навчалось 53 студенти, а вже у 1945 р. чисельність студентів зросла до 148 чол.

У повоєнний час склад викладачів поповнили досить обдаровані вчені – Е.К.Гриневич, М.М.Ярошенко, Л.В.Олійник, Г.Ю.Кулик, П.К.Сміян, М.І.Білан та ін. Але 1950-1970-ті рр. ХХ ст. виявились досить складним часом для історичного факультету. У 1956 році історичне відділення історико-філологічного факультету (об'єднання факультетів відбулося у 1950 році) перевели до Полтавського педагогічного інституту.

На короткий час керівництву Ніжинського ДПІ ім. М.В.Гоголя вдалося відновити історичний факультет у 1968 р., але він здійснив лише два випуски (1972 та 1973 рр.).

Новітня історія факультету бере свій початок з 1990 року, коли на філологічному факультеті за ініціативи його декана професора Г.В.Самойленка і за повної підтримки ректора інституту академіка АПН Ф.С.Арвата було відкрито спеціальності «українська мова, література та історія» та «російська мова, література та історія». Була створена кафедра історії під керівництвом кандидата історичних наук, доцента Є.М.Страшко, на яку були запрошені випускники Київського і Чернівецького університетів, Київського та Чернігівського педагогічних інститутів: О.Д.Бойко, О.В.Ростовська, П.П.Моціяка, О.Ю.Москаленко, П.П.Овдiєнко, Р.А.Дудка, Л.М.Мицик, І.М.Конончук, О.Г.Самойленко.

З вдячністю згадуються імена викладачів Київського державного університету ім. Тараса Шевченка – професорів Анатолія Олександровича Буравченкова, Григорія Дмитровича Казмирчука, доцентів Валентини Семенівни Шиловцевої, Зінаїди Василівни Мухіної, та Чернігівського державного педагогічного інституту ім.Т.Г.Шевченка – доцентів Валентини Петрівни Глущенко, Володимира Петровича Коваленка, Олени Михайлівни Веремейчик та ін., які відгукнулися і надали безцінну допомогу у перші роки становлення історичної спеціальності в Ніжині у першій половині 90-х рр. ХХ ст.

Нині на факультеті функціонує чотири кафедри: історії України, всесвітньої історії, права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін і філософії, що об'єднують близько 50 викладачів і співробітників, більшість з яких – перспективна молодь, що посилює оптимізм у наше майбутнє. Не зважаючи на всі перепони, які зустрічались на шляху, історико-юридичний факультет має славу історію, має чим пишатись і має до чого прагнути.

*Олександр Самойленко,
доцент кафедри всесвітньої історії*

Як ми живемо, або дещо про гуртожиток

Почнемо з приємного: щиро вітаю усіх студентів з їхнім днем, хоч він і минув уже, та як кажемо ми – студенти – такі свята прийнято святкувати не один день, а цілий тиждень, а то й місяць. А де ж зазвичай проходить усе святкування? Звісно ж, у гуртожитку – дешево, але весело! Та скільки нарікань інколи чуємо на гуртожитки. Студентам, а особливо першокурсникам-новачкам дуже часто не подобаються умови вижи... вибачте, проживання: «Що це за

ліжка? Пружини аж до полу гнуться?.. Оце так душева, може додому їздити купатись?.. Тут (на кухні) так брудно, фе!.. Я по горло сита цими криками на коридорі о першій годині ночі!..» Список, звісно, можна продовжити, але...

Але давайте подивимося на все очима більшості студентів-старшокурсників: «Вау, сьогодні на кухні ще й раковини чисті!», «Ура, черга до душевої маленька», «У мене ліжка-гамак, не треба й на атракціони ходити! «О, знову крики, може підемо і ми на гуляння? Не чекали б непроханих гостей, то не кричали б так!» Бо як говорить народна приказка: «чим старша людина, тим вона мудріша».

Гуртожиток – це ж рай, до умов якого треба звикнути, бо самі ж собі ці умови і створюємо.

З вищезгаданого можна подумати, що студенти лише гуляки, але ні, ні, ні, ми ще й навчаємося, при чому, як часто – залежить від мети перебування в університеті. От, на випадок, якщо хтось із кімнати каже, що ти йому заважаєш, чи щось у тому ж дусі, то ти можеш гордо та сміливо, не замислюючись, сказати: «То йди в читалку!» У гуртожитку все підраховано. Інколи мені здається, що їх вигадали студенти, адже поміркуйте: у гуртожитках довгі, просторі коридори, і коли у тебе свято, хочеться розважитись, то, вуаля! – на коридорі можна провести різноманітні ігри на кмітливість, до того ж, ще й прославитись є шанс.

Гарним прикладом є святкування (з 31 жовтня на 1 листопада) Дня Всіх Святих (Halloween), у якому я особисто брала участь. Виявилось, якщо групою з чотирьох чоловік з розмальованими обличчями обійти майже всі кімнати гуртожитку, то можна отримати лише декілька цукерок, але уваги та компліментів – безліч!!! Почуваєшся немов якась зірка Голівуду: усі фотографуються з тобою, беруть інтерв'ю. Щоправда, дехто зі скаженими криками кидається навтьоки, та це дрібниці. Запевняю, любі читачі, алкогольні напої в цей день не розпивалися!

Йдемо далі! Кухонні електроплити теж не дарма стоять. Адже зрозуміло, що студенти – народ зайнятий наукою – «ну, забув випадково вимкнути плиту, хм – подумаєш, це ніби так важливо?» – не скажу, що це безпечно, але принаймні не подме вітер, не загасить вогонь і не буде газу повна курилка. Феєрверк відміняється!

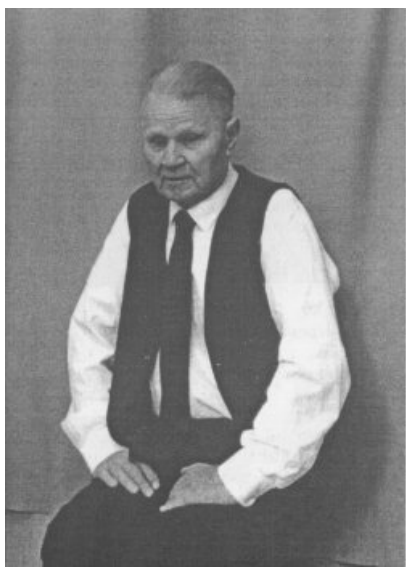
І «найсолідше» для студентів – гроші! Гроші за проживання в гуртожитку складають суму удвічі меншу, ніж у бабусь на квартирах, а умови? Спитайте знавців, може таки й кращі?!

А стосовно побутових умов проживання в гуртожитку, то вони великою мірою залежать саме від нас.

*Ольга Болва,
студентка філологічного факультету*

До 100-річчя з дня народження Івана Кошелівця

Між Сцилою і Харибдою (уривки з книги Станіслава Реп'яха)

Кошелівець (справжнє прізвище – Ярешко) Іван Максимович (10.11.1907, с.Кошелівка, Ніжинського району чернігівської області – 3.02.1999, Мюнхен) – український літературознавець, критик, перекладач. Чоловік Е.Андієвської. Закінчив 1930 Ніжинський інститут народної освіти. 1941 року виїхав до Німеччини. 1955 – 60 рр. був редактором «Української літературної газети», у 1961 – 66 рр., 1976 – 77 рр., 1983 – 84 рр. редактор журналу «Сучасність».

Праці: «Нариси з літератури» (1954), «Сучасна література в УРСР» (1964), літературних портретів «Микола Скрипник» (1972) і Олександр Довженко (1980). Оpubлікована книга спогадів «Розмови в дорозі до себе» (1985). Упорядник антології «Панорама найновішої літератури в Українській РСР» (1963, перевидання 1974). Редактор книги документів про українських дисидентів «Україна. 1956 – 1968» (1969, польською мовою). Відомий як перекладач з німецької, французької, білоруської, російської літератур; ряд своїх перекладів видав окремими книжками: зб. «Оповідання» Ф.Кафки та «Жак фаталіст і його пан» Д.Дідро (обидві – 1989). Автор книги «Літературний процес дещо з віддалі» (1992) та ін.

Темпераментну тираду доцента про підривну діяльність українських буржуазних націоналістів перервав дзвоник, що сповіщав про закінчення останньої пари. Проте розпашілий промовець ще встиг сказати: «Особливо лютує у Мюнхені Іван Кошелівець. Про нього та його компанію – на наступних лекціях...»

Прізвище мені запам'яталося, оскільки знав, що під Ніжином є села Велика і Мала Кошелівка. Хоч жодних паралелей між назвою і прізвищем у мене тоді не виникло.

Після інституту я постійно живу і працюю в Чернігові. У далекі роки газетярського дебюту в місті над Десною на якійсь ідеологічній нараді знову зринуло прізвище Кошелівця. Секретар обкому партії, розповідаючи про лицемірну суть націоналістів, які завжди служили імперіалізму, а під час війни лизали п'яти фашистам, навшпиньки ходили перед ними, обурливо засудив Івана Кошелівця, що зустрічав німців з хлібом-сіллю, вітав гітлерівців як визволителів.

- Так він теж земляк! - здивувався я.

А згодом у газеті «Деснянська правда» з'явилася нещадна стаття «Запроданці», яка каменя на камені не лишила від Івана Кошелівця, його брата Павла (а вони ж таки справді з

Кошелівки!) та крутянця Ігоря Качуровсь-кого. Заголовок вичерпно розкриває зміст публікації. Додати нічого.

«І ось – Другий з'їзд письменників незалежної України. Серед гостей – Іван Кошелівець. Під час однієї з перерв я вибрав мить, коли він був сам і підійшов до нього.

– Пробачте, Іване Максимовичу, але не можу втриматися від спокуси поспілкуватися з «цитаделлю українського буржуазного націоналізму»...

Кошелівець привітно і широко усміхнувся:

– Будь ласка. А ви хто?

– Ваш земляк із-під Ніжина, - й назвався.

– Реп'ях? Так я ж вас добре знаю. Заочно. Стежу за вашою творчістю...

– Дякую. Моя творчість скромна, – перебив його я. – Мене цікавить, як вам Україна після довгої розлуки? Рідна земля? Рідне повітря?

– А мені здається, я з Україною й не розлучався. Вона завжди була в мені, зі мною...

Ось що розповів Микола Павлович Яремко, племінник І.Кошелівця.

– Я добре пам'ятаю діда Максима і бабу Кулину. Тим паче, що перед самою війною вони жили в нас. І батько мій, і дядьки Іван та Олексій служили в армії. А тут бойові дії до Ніжина докотилися. То там, то сям – пожежі.

Першим із оточення повернувся батько. Звісно, побувши в селі і трохи оклигавши від шляхів-доріг, якими добирався додому, забрав нас, і ми знову оселилися у своєму будинку.

І коли десь за стику 1941-1942 років у нашій хаті з'явився дядько Іван, що теж, як і батько, потрапив у полон, весь завошивлений, зарослий, знеможений, він вже досить добре орієнтувався в обстановці. Дядькові Івану довелося зазнати лиха значно більше, ніж батькові. Батько не потрапив у лабеті гітлерівців. А дядька, через якого переїхав танк, везли в Німеччину після поневірянь за колючим дротом, і він здійснив неймовірне – вискочив десь у білоруських болотах з вікна вагона і дивом урятувався.

Батько, мама, дідусь і бабуся, дружина Ольга Петрівна, доньки розповіли йому, як тяжко жити, а дід Максим ще й покашлював кров'ю, – серце Івана Ярешка запалало гнівом! Він і так недолюбував німців, а тут прямо їх зненавидів. Все кипіло, нуртувало у ньому. Але на повен зріст, як і перед батьком, перед ним постала проблема роботи. Ніде нічого.

І тут раптом батькові пропонують:

– Іван у тебе грамотій великий. Створюється редакція, треба працівники... Та дядько відкинув цю пропозицію: як? служити гітлерівцям?

Стрімголов летів час, а роботи не було. І вже не тільки батько, а й усі наполягли: іди, Іване, в редакцію!..

Він пішов до газети «Ніжинські вісті». Знаний у місті педагог, учений, аспірант КДУ. Він не просто став рядовим працівником, а очолив редакцію...

Слова секретаря обкому партії про те, що Іван Кошелівець зустрічав фашистів у Ніжині хлібом-сіллю, виявилися фальшивкою. Бо в той час його в Ніжині не було. А от підшивка газети «Ніжинські вісті», органу Ніжинського міського управління, – перед моїми очима. Перший її номер за 21 березня 1942 року підписаний Іваном Ярешком. Посилено б'ється серце, тремтять руки...

«Селяни! Колгоспній системі господарювання прийшов кінець. Розпорядження про новий земельний лад – перший крок до Відновлення земельного ладу на Україні. Новий земельний лад – подарунок – селянству» – великими буквами на першій сторінці. Далі йшли стаття «Сучасний стан» полковника і польового коменданта фон Кефера, повідомлення з фронту... Впала в око публікація «Шевченко в перекладах німецькою мовою».

Газета, як газета. Замість Сталіна – Гітлер. На чиему возі їдеш, того й пісеньку співай!

Не дуже приємна і майже неприйнятна ця приказка Але обставини бувають вищими за нас.

Іван Ярешко підписував газету 24 рази. Всі ці номери я пильно прочитав, зробив ряд виписок. Червоною ниткою – «Українці! Кожен з вас мусить працювати!» Все правильно. Тільки праця тримає людину на землі. «Роботящому селянинові – своя земля!» Теж правильно. Малоприємно читати виступи Гебельса, Коха та інших представників окупаційної влади, репортажі про демократизм і любов до народу Гітлера, погрози за переховування зброї тощо.

Але ж немало опубліковано матеріалів про країну, її історію, про лицемірство радянської влади, про репресії і переслідування. Особисто Іван Ярешко написав статтю-некролог, присвячену Ользі Кобилянській. Його ж ґрунтовне дослідження про Григорія Сковороду (пізніше, коли вже не був редактором), розворот про Пантелеймона Куліша, повідомлення про Миколу Зерова тощо.

Звичайно ж, блюзнірством несе від твердження «Німецький меч захищає нашу Батьківщину».

Сьогодні легко вдарити об поли, скорчити міну обурення. Та, глянувши на все це об'єктивно, ми знайдемо багато мотивів, суголосних нашій добі, початкові 3-го тисячоліття. І хоч не з усім ми погоджуємося, не все приймаємо, дещо рішуче відкидаємо, – все ж перекреслити те, що було, ніхто не має права. Історію не підмалюєш. Вона сувора, складна, суперечлива, але така, як є: іншої доля нам не послала!

І той неприємний стан, у якому я сів за вивчення підшивки, хоч і залишає важкий відбиток, породжує невеселі асоціації, все ж не дає підстав сказати, що Іван Ярешко став відступником чи зрадником. Унаслідок збігу обставин він служив такій же, як і попередня, невинній системі, так само, як мільйони його однокраїнців, служили молохові сталінізму, нечистій силі, у якої всі вони тріщали на зубах. Адже перемога здобута в основному м'ясом радянських людей, котрих нікому не було жаль.

Як людина, вихована своїм часом, члени родини якої воювали на фронті, людина, наділена мисленням, всіх корінчиків якого, урослих у менталітет покоління і її самої, не

вискубти, можливо, й за століття, я дивлюся на цей період виживання Івана Ярешка без захоплення, з осмutoю, але й без осуду чи прокляття...

Я шукав і шукав нитки, що тягнуться до родичів чи знайомих Кошелівця, дещо знаходив і водночас читав монографію «Микола Скрипник» та працю «Літературний процес дещо з віддалі». Не раз прослуховував касету із записом зустрічі Івана Максимовича у Ніжинському педінституті під час першого його приїзду до міста юності.

Передовсім скажу про монографію. Це – річ блискуча. І за змістом. І за формою. І – головне! – за чесністю та відвертістю, намаганням все зважити, поцінувати, зробити єдино правильний висновок. Я вже згадував, що, створюючи журнал «Сучасність», Кошелівець наголошував: журнал має бути не партійним, а українським. За таким принципом побудована і монографія. Намагання Миколи Скрипника в лабетах марксизму-ленінізму, за присутності Леніна і Сталіна та когорти їх прибічників, а також неприкритих шовіністів, – вибороти для України бодай якісь «привілеї» лежать в основі книги Кошелівця. Читаєш її і милуєшся гнучким розумом та публіцистичним Талантом Земляка. Монографія «Микола Скрипник» – це прекрасна історія українізації України в постреволюційний період, це – глибокий аналіз минулого і погляд у майбутнє. Залучаючи до тканини твору численні додаткові матеріали того часу, змальовуючи (хай і пунктирно) численні постаті митців України, Кошелівець подає широку картину з українського життя, прагнення кращих синів рідного народу до волі – до самостійності, утвердження нації і держави.

Я вирішив ще раз перечитати передмову до Симоненкових творів, що називалася «У хороший Шевченків слід ступаючи». Вона концентрує в собі фундаментальні думки історика, економіста, політика, філософа і літератора. Навіть прочитавши тільки її, можна скласти більш-менш пристойне уявлення про життєве кредо автора.

Передовсім глибоке тлумачення доробку Василя Симоненка, яке дає ключі як до світогляду Івана Кошелівця, так і до таємниць його літературних уподобань. Стає багато в чому зрозумілим, з яких причин обдарований випускник Ніжинського інституту народної освіти, викладач інституту в Кременчуці, вчитель, завуч школи, аспірант Олександра Білецького Іван Ярешко під час другої світової війни опинився в одному таборі з окупантами.

Основна і загальна причина таких учинків та, що в середині війни з гітлерівцями проходила ще одна - наша! - війна, громадянська, про закінчення якої рапортували на початку 20-х років. Хоч далі, відомо, добивали рештки численних «банд», розкривали різні «змови», «заколоти», куркульські заворушення, підпільні групи на будовах, шахтах і т. д.

Зрозуміло, що мільйони пригнічених, закутих в ланцюги фізичного і духовного терору «ворогів народу» та нащадки знищених, не могли так швидко все забути і вибачити кривожерному режимові Сталіна, який грубо і відкрито продовжував ленінську політику геноциду рідного народу.

На жаль, не всі це розуміли. Дехто удавав, що нічого не помічає, що все гаразд. Дехто боявся. А дехто був справді сліпим і вірив більшовицьким головорізам та їх маніакальним мріям про Всесвітній Жовтень, тобто про світове панування комуністичної системи.

Іван Ярешко належав до незначної кількості зрячих. Він збагнув страшну руйнівну силу матеріалізованого ленінізму-сталінізму, його хижацьку суть.

Іван Ярешко на власні очі побачив, що несе країні колективізація. Небога письменника Ольга згадує, що її батько, менший брат Олексій, розповідав, як талановитий студент на порозі випуску серед лютої зими, запрягшись у санчата, ходив пішки з Ніжина до села набрати бодай такого-сякого харчу, щоб врятувати свою і братову родину. Іван помічав і моральний тиск: сказати правдиве слово означало підписати собі вирок. Він бачив і підступну роботу українських перекинчиків, і нахабну неприкриту агресію Москви, що мріяла придушити український народ.

У статті «У хороший Шевченків слід ступаючи» Кошелівець оголює найстрашніші рани совєцького суспільного ладу.

Одна з таких ран - оплебеєння влади.

Під фанфари про загибель царів та сатрапів на їхнє місце сідали «представники народу», плебеї, які починали царювати з ще «більшою безсоромністю й брехливістю» ніж їхні попередники, а за всі знуцання вимагали «безнастанних висловлювань удячності.

Під їхньою опікою поневірялася рідна Україна, в нужді та безправ'ї. Серце патріота Івана Кошелівця обливалося кров'ю...

Про Івана Максимовича скажу насамкінець таке: доля його дуже трагічна. Стільки втрат зазнати! Але разом з тим вона і щаслива. Своїм талантом він слугував Україні.

Станіслав Реп'ях

Цікаве і корисне в житті студентів природничо-географічного та філологічного факультетів НДУ імені Миколи Гоголя

У жовтні (10.10.07) розпочав роботу клуб «Людина і всесвіт», яким керує доцент кафедри зоології і анатомії Євсєєва О.В. У жовтні-листопаді у гуртожитках університету були продемонстровані 4 частини фільму «Теория трезвости» професора В.Жданова – віце-президента громадської організації Росії «Трезвость – норма жизни», який переглянуло більше 100 студентів. Більшість із них, як показало анкетування, організоване кафедрою філософії та проведене студентами соціально-гуманітарного факультету, вказали на актуальність тематики фільму, а деякі навіть запропонували зробити перегляд фільму студентам усіх факультетів.

Активними членами клубу були студенти природничо-географічного (Голубовська Т. БХ-11, Пальоха В. БХ-12, Білоусенко М. БХ-11, Білявець Д. ГБ-31, Землянський М. БХ-41, Семененко Г. БХ-41, Хімач Н. БХ-41, Фесенко В. БХ-41, Дрозд М., ГБ-31, Кучер С. ГБ-31, Литвинок Т.-М. ІІІ курс філол., Скрицький І. V курс філол. Заняття клубу проводились один раз на тиждень.

Наші здобутки за період роботи клубу. Ми поглибили знання з тем «Здоров'я», «Будова тіла людини», «Залози внутрішньої секреції і здоров'я», «Загартування», «Вплив рухової активності на здоров'я», «Оздоровчий вплив танців на людину», «Постава і рухова активність та здоров'я».

Мала місце співпраця клубу з навчальними установами міста: надали допомогу школі здоров'я № 17 м.Ніжина, а саме обстежили у школярів 1-5 класів (понад 100 чоловік) тип постави та гостроту зору.

З ініціативи членів клубу від студентської громади університету були зібрані кошти (понад 2000 гр.) на операцію з приводу сколіозу IV ступеня у Міжнародному нейрохірургічному центрі учню 5 класу школи № 17 м.Ніжина Можчилю Роману. Недуга стала загрожувати життю дитини, оскільки викликала дуже значне зміщення і стискування органів грудної і черевної порожнин. Хлопчику було зроблено декілька операцій, завдяки яким у хребет був вставлений органічний стержень. Це сприяло випрямленню хребта, збільшенню росту дитини і поступовій нормалізації і розміщенню органів. Усім ніжинцям і студентам, які не залишились байдужими до хлопчика і його сім'ї, мама написала такі слова подяки:

Шановні ніжинці! Шановні студенти!

Дирекція СЗШ 1-III ст. № 17, педагогічний, учнівський колектив висловлюють слова щирої вдячності всім, хто був небайдужим до долі нашого учня 5 класу Можчиля Романа. Завдяки вашій людяності, щедрості, мудрості сьогодні Рома має змогу радіти та насолоджуватись життям. Він ще не може отямитись від тих змін, що відбулись в його організмі, в зовнішності, але щасливий з того, що буде жити. Через це мужньо переніс операції, терпить нестерпні болі, дотримується всіх рекомендацій лікаря, продовжує лікування і має велике бажання скоріше приступити до навчання.

Напевно найкращими словами вдячності будуть ті, що йдуть із згорьованого серця матері. Ця скромна жіночка, мама Роми, говорить словами власного вірша:

Я хочу прокричати на весь світ,
Що я щаслива. Бо є зі мною діти, вся рідня,
Бо є зі мною віра і велика сила.
А ще є материнська радість,
Бо збережене життя...

Людмила Можчиль, Т.Рудяк, директор школи

Практична частина нашого оздоровлення відбувалася через освоєння елементів бальних танців, а саме віденського та повільного вальсів, латино-американського танцю ча-ча-ча. Робота з вивчення композицій цих танців сприяла нашому психічному і фізичному оздоровленню, позитивному настрою, формуванню вмінь співпраці в колективі.

Ми щасливі, що є учасниками клубу «Людина і Всесвіт» і маємо сподівання, що будемо далі продовжувати роботу по оздоровленню. Дуже вдячні керівнику доценту кафедри зоології і анатомії Євсєєвій Ользі Вадимівні за те, що вона організувала цей клуб, віддавала нам свій час, вчила нас красиво рухатися, сприяла отриманню позитивних емоцій від красивих танців, ділилася з нами знаннями і душевним теплом.

З цього року клуб трансформується в університетський валеологічний науковий гурток. Всіх бажаючих запрошуємо приєднатись до роботи в ньому Давайте разом оздоровлюватися, отримуючи при цьому позитивні емоції, гарний настрій, а також навички наукової практичної роботи з оздоровлення!

*Микола Землянський, Ганна Семенко, Наталка Хімач, Володимир Фесенко,
студенти природничо-географічного факультету*

Протягом листопада у університеті були проведені заходи, приурочені Дню пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій.

Програма заходів включала проведення лекцій та годин кураторів «Трагедія України», «Чорні роковини». Було організовано дві загальноуніверситетські лекції «Голодомор 1932 – 1933 років. Україна пам'ятає» (підготували О.С.Морозов, завідувач музею рідкісної книги, М.В.Потапенко, викладач кафедри історії України, Є.М.Луняк, доцент кафедри історії України).

На історико-юридичному факультеті були проведені науково-практична конференція «Колективізація та голодомор в Україні 1932 – 1933 років», організовані Семеновою М.В. та студентами факультету IV – V курсів (відповідальний – Андрій Гнотенко).

На філологічному факультеті на чолі зі старшим викладачем кафедри української літератури Гадзінським О.Є. студенти III курсу організували та провели наукову-практичну конференцію «Голодомор-32 в художніх інтерпретаціях».

Влаштовано також стенд-стіннівку «Забуттю не підлягає», в якому висвітлені історичні документи та матеріали про жертви голодомору та політичних репресій на Чернігівщині та Ніжинщині (в тому числі серед викладачів та співробітників Ніжинської вищої школи).

29 листопада 2007 року відбулося засідання Вченої ради університету з порядком денним:

1. Про результати акредитаційного самоаналізу освітньої діяльності філологічного, історико-юридичного, природничо-географічного, фізико-математичного факультетів та факультету культури і мистецтв.
2. Обрання за конкурсом та присвоєння вчених звань.

Загальноуніверситетська студентська конференція «Студентське самоврядування: досвід і перспективи»

17 листопада у рамках святкування Міжнародного дня студента відбулася загальноуніверситетська конференція «Студентське самоврядування: досвід і перспективи», на якій обговорювалися актуальні питання студентського життя та функціонування студентського самоврядування в умовах КМС.

На конференції з доповіддю виступили голова студентської ради університету В'ячеслав Цигура, ректор університету професор О.Д.Бойко, завідувач наукового сектору студентської ради університету Євген Коваленко, голова студентської ради історико-юридичного факультету Сергій Завальний, голова студентської ради природничо-географічного факультету Анна Рудік та ін.

В'ячеслав Цигура у своєму виступі окреслив основні напрямки роботи студентської ради університету: «Міжнародний день студентів зближує і об'єднує молодих людей усього світу, бо це, насамперед, день студентської солідарності, що не має меж та не визнає кордонів.

Проблеми становлення студентського самоврядування в закладах освіти набули актуальності в кінці ХХ – початку ХХІ ст., в умовах становлення суверенної, незалежної, соціальної та правової держави.

Запровадження студентського самоврядування є конкретною реалізацією громадянських прав студентів, формування в них почуття відповідальності, вміння вирішувати соціальні, економічні та культурно-освітні проблеми. Водночас студентське самоврядування є дієвою формою самовиховання.

До структури студентської ради входить шість секторів за такими напрямками роботи: науково-дослідний, навчальної роботи і фахової підготовки, культурно-масовий, спортивно-оздоровчий, інформаційних та соціального захисту студентів.

Сектор навчальної роботи організує періодичне вивчення стану відвідування занять та виконання студентами навчального плану, вивчає інформацію про поточну успішність студентів, проводить анкетування щодо адаптації до нової системи оцінювання знань, організує спільно з заступниками деканів з виховної роботи участь академічних груп у щорічному конкурсі «Краща академгрупа університету» тощо.

Науково-дослідний сектор цього року розпочав свою активну діяльність. Студентська рада буде всіляко підтримувати створення нових студентських наукових товариств, дискусійних клубів, гуртків тощо. Приоритетним напрямком діяльності цього сектору є сприяння організації студентських наукових конференцій спільно з завідувачами кафедр та науковим відділом університету.

Активно працює сектор соціального захисту студентів. Спільно з заступниками деканів з виховної роботи проводить поселення в гуртожитки університету, проводить періодичні перевірки умов проживання студентів у гуртожитках, бере участь у роботі оргкомітетів у проведенні конкурсів «Краща кімната гуртожитку», «Кращий гуртожиток університету». Але особливої уваги заслуговують ініціативи з організації і проведення благодійних акцій. Минулого року при студраді університету за участі студентів факультету іноземних мов була створена ініціативна група, що провела благодійну акцію «До дня Святого Миколая» і відвідала з подарунками і розважальною програмою дитячий розподільник у м.Ніжині.

Цього року студенти розширили географію акції «Від серця до серця» на всі факультети.

Напрямок роботи, у якому студентське самоврядування може якнайповніше себе виявити, є культурно-масовий сектор. Студрада університету виступає і організатором, і активним учасником як загально університетських, так і факультетських культурно-дозвіллевих заходів: «День Знань», «День працівників освіти», «Покровський ярмарок», «День студента», «Нумо, першокурснику», «Міс університет», «Новий рік» та ін. Це далеко не повний перелік заходів, які пройшли за підтримки студентського самоврядування університету. Важливим також є те, що студрада університету і студради факультетів беруть на себе організаційне забезпечення свят і слідкують за дотриманням дисципліни під час їх проведення.

Інформаційний сектор висвітлює діяльність студентської ради на сторінках газети «Альма матер», а також сприяє організації випуску газет студентських рад факультетів. Минулого року було випущено експериментальний номер газети «Альма матер» силами студентів факультетів (Редакція газети готова продовжити цей експеримент).

Минулого року з ініціативи студентської ради університету було проведено круглий стіл «Проблеми студентського самоврядування та шляхи їх вирішення. За його результатами були зроблені певні висновки, визначені пріоритетні напрямки роботи.

Функціонування органів студентського самоврядування неможливе без обміну досвідом між різними вищими навчальними закладами і централізованого органу, який координує роботу студентського самоврядування. Таким органом є Всеукраїнська студентська рада при Міністерстві освіти і науки України. Під її егідою у вересні цього року в Харкові було проведено Міжнародний студентський форум «Україна – Росія», учасниками якого були і студенти нашого університету. Участь у форумі дала колосальний досвід методичної та організаційної роботи.

Основними ж проблемами функціонування студентського самоврядування нашого університету є низька активність та ініціативність студентів, пов'язана з браком вільного часу через велику завантаженість студентів навчальним процесом...»

За рішенням студентської конференції роботу студентської ради за звітний період визнали задовільною, було затверджено склад студентської ради на 2007 – 2009 н.р. На конференції студенти обрали делегатів до Обласної студентської ради від Ніжинського державного університету Цигуру В'ячеслава та Ольгу Роляк, а також привели у відповідність орган студентського самоврядування НДУ імені Миколи Гоголя до загальноприйнятих норм: студком університету став студентською радою.

Наталка Ландар

Чарівні куточки Закарпаття

Ми продовжуємо знайомити наших читачів з мальовничими куточками України, в яких подували викладачі та студенти НДУ імені Миколи Гоголя

Ми давно мріяли відвідати чарівний край Закарпаття, який приваблював нас своєю самобутністю, несхожістю, чудовим гірським рельєфом.

Нарешті цей день настав. Ми, студенти та викладачі факультету культури та мистецтв у гарному піднесеному настрої йдемо в Карпати. І хоч нас було небагато, але ми всі були дійсно захоплені природою, традиціями та побутом цього самобутнього краю. В очікуванні вражень від туристичного маршруту ми мимоволі наспівували пісню «Там, де гори, полонини...»

Містечко Воловець зустріло нас привітно. Ще з вікон потягу чарувала краса височезних гір, зеленої, ніби весняної трави, розмаїття кольорової палітри осені.

Швидко поснідавши в затишному ресторані міста, не гаючи часу, ми поїхали до озера Сине вір. Говорять, що воно найглибше з озер України, хоча точну глибину і сьогодні ніхто не знає. Вражаюча краса цієї природи не давала нам спокою, адже хотілося зафіксувати абсолютно все, що ми бачили, що нас вразило.

Ми були приємно здивовані тим, що територія даного краю абсолютно чиста, доглянута. Дійсно помітно, що воловчани бережно ставляться до свого краю і люблять свою землю усім серцем.

Наступним пунктом нашої екскурсії був водоспад.

Ой, водо-, водограй, грай для нас , грай,
Танок свій жвавий ти не зупиняй,
За красну пісню на всі голоси,
Що хочеш, водограю, попроси!
Струни дає тобі кожна весна,
Дзвінкість дарує їм осінь ясна,
А ми зіграєм на струнах отих,
Хай розіллють вони радісний сміх».

Ці слова з пісні точно відображають це справжнє диво природи і з кожного боку він мав ніби кращий, чаруючий вигляд. Перші сніжинки вже не лякали нас своїм холодом, а ми не могли відірвати очі від такої краси!

Не хотілося усвідомлювати, що годинник вже кличе додому! Час пролетів надзвичайно швидко!

Хочеться від усього серця подякувати нашому організатору – Зої Володимирівні

Хоменко, яка була справжнім ентузіастом і стала для нас не просто викладачем, а й нашою мамою, подругою, сестричкою і здається, її доброта – невичерпна, а також Людмилі Олександрівні Муквич, Оксані Юріївні Герасименко, які розділили з нами хвилюючі моменти подорожі.

Шановні студенти! Приєднуйтеся до нас, адже зараз – найкращі роки нашого життя, і їх потрібно провести якнайвеселіше, якнайцікавіше, «по максимуму», щоб було що згадати.

*Олена Зрібняк,
студентка факультету культури і мистецтв*

Обговорюємо проблему

Проживаючи в Україні, нам, студентам, хочеться запитати: « Чи правильно здійснюється державна політика щодо молоді? Чи маємо патріотичне виховання в країні? Чи підтримуємо обдарованість і на якому рівні?»

Створюються молодіжні організації, які прагнуть вирішити ці проблеми.

Ось і я, студентка 1-го курсу, вирішила поцікавитись та відвідала 21 листопада 2007 року заключне засідання науково-практичної конференції « На порозі нової України », яке організувала Всеукраїнська молодіжна громадська організація « Молодіжний колорит».

Зайшовши у 215 аудиторію Гоголівського корпусу, я поринула в гул десятків голосів студентів, які зібрались для взаємного обговорення поставленої проблеми.

Конференція складалася із двох секцій. Спочатку ми здійснили цікавий екскурс в нашу історію, під час якого розкривався досвід минулих поколінь по розбудові самобутньої держави та вихованні патріотичної молоді. Доцент кафедри історії України Луняк Євген повідомив про значення діяльності Кирило-Мефодіївського товариства для тогочасного суспільства. Дискусія продовжилась протягом другої секції. Про проблеми молодіжної політики на державному рівні говорили у своїх виступах: Муха Д.І., Блануца А.В. Особливо зацікавило аудиторію питання про отримання грантів Президента України. Адже , зараз серед нас стільки обдарованих молодих людей, які мають право на визнання їх наукової діяльності. Радує серце, що з такою молоддю в Ніжині працює «Інтелектуальний клуб »Клію». Керівники Сурков В.М. та Лісовець О.В. багато зусиль докладають до питань розвитку молоді.

Тож шляхи реалізації молодіжної політики в Україні намічені, програми розроблені, а головне – покоління зацікавлене. Лишається все втілити в практику. Справа за вами, політики! Не відкладайте в бабусину скриню проекти майбутньої України!

*Юлія Мірошниченко,
студентка I курсу філологічного факультету*

Доведено: перший курс – усе можливо

У Гоголівському університеті стало вже традицією після святкування Міжнародного дня студента проводити загально університетський конкурс «Нумо, першокурснику» у формі капусника. Щороку студенти перших курсів демонструють свої драматичні здібності, почуття гумору, здатність створити видовищну програму.

Цього року конкурс відбувся 22 листопада. Протягом 15 хвилин кожна команда намагалася переконати глядачів у тому, що «Перший курс – усе можливо».

І справді, у тому, що все можливо, переконали першокурсники змогли нас переконати. Перш за все, неможливе протягом шести років нарешті стало можливим: цього року усі команди змогли вразити глядачі, чи то вдалим жартом, чи майстерністю та яскравістю втілення образів, чи то композиційною завершеністю виступів та злагодженою роботою команди.

Можна стверджувати, що перший раз за тривалий час практично всі команди продемонструвати досить високий рівень виступів.

Стала можливим також перемога команди історико-юридичного факультету, яка у важкій боротьбі з перевагою в одне очко перервала на рік переможні виступи першокурсників факультету психології і соціальної роботи. Третє місце посіла команда факультету культури та мистецтв

Також цього року вперше по закінченні конкурсу було вручено аж три кубки: кубок симпатій студентської ради університету, який отримала команда філологічного факультету. Кубок Служби у справах сім'ї та молоді Ніжинського міськвиконкому студентській раді університету за активну участь у громадському житті міста та реалізації молодіжної політики в Ніжині. І кубок переможців отримала команда історико-юридичного факультету.

Як бачимо, цьогорічний виступ довів, що усе можливо, і часто навіть найменша деталь або випадковість здатні вплинути на результат.

Але найголовнішим подарунком для учасників конкурсу була підтримка залу та сміх, що супроводжували виступи команд.

Жарти, що найбільше запам'яталися:

«Станіславе Віталійовичу, у нас у гуртожитку холодно, що ж нам робити? Як що?! Танцювати!»

«У Голівуді: виходять Годзілла, Термінатор, Кінг-Конг, виходить Ірина Михайлівна і оголошує початок конкурсу «Міс університет»

«Скільки буде два плюс два? Чотири, три – зі знижкою і п'ять – в кредит»

«Хай отой синій квадрат для наочності буде жовтою кулею»

«Великі українці» у трактуванні Ніжинського університету

4 жовтня 2007 року в університеті побувала знімальна група проекту «Великі українці» телеканалу «Інтер». На презентації проекту наші студенти мали змогу проголосувати, назвавши десять постатей великих українців. Редактор проекту Вахтанг Кіпіані пообіцяв нам передати оброблені результати голосування. І нині ми можемо вас із ними познайомити.

Тарас Шевченко – 184

Юлія Тимошенко – 72

Леся Українка – 72

Богдан Хмельницький – 63

Миколи Гоголь – 62

Олександр Довженко – 61

Андрій Шевченко – 52

Михайло Грушевський – 44

Віталій Кличко – 42

Руслана Лижичко – 39

Володимир Великий – 36

Іван Франко – 31

Григорій Сковорода – 30

Ліна Костенко – 26

Володимир Кличко – 25

Марія Заньковецька – 23

Святослав Вакарчук – 22

Василь Вірастюк – 21

Віктор Ющенко – 20

Яна Клочкова – 19

Саме ці постаті репрезентують великих українців на думку студентів нашого університету.